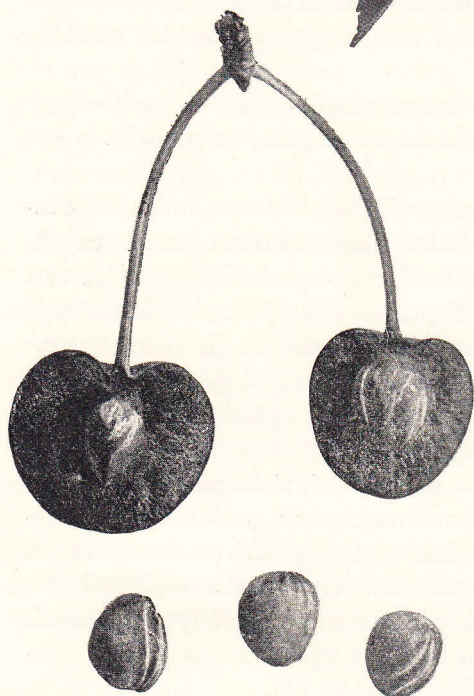

Jan Říha ČESKÉ OVOCE

TŘEŠNÉ

Čís. 26.

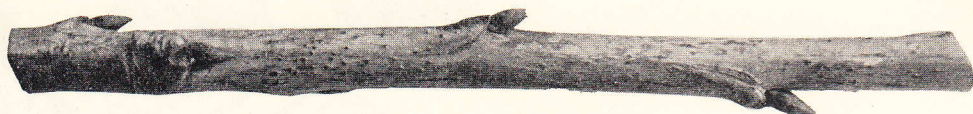

GERMERSDORFSKÁ

Germersdorfer grosse Kirsche — Garreau-noir de Germersdorf

LETOROST

VĚTEV PLODONOSNÁ

GERMERSDORFSKÁ

ČERNÁ CHRUPKA

Vedle Hedelfingské černé chrupavky zasluhuje plného povšimnutí Germersdorfská černá chrupka, která vyniká stejně dobrými vlastnostmi jako tato, zraje však o něco později, což ještě zvětšuje její cenu.

Vznikla asi v polovici devatenáctého století v osadě Germersdorfu blíž Gubina (Guben) a byla gubinským ovocnickým spolkem uvedena ve známost. Rychle se rozšířila a jest dosti známa i u nás.

Podle dosavadních zkušeností ji lze doporučiti k vysazování ve velkém vedle Lauermanovy a Hedelfingské, pro trh i vývoz. Má veškeré dobré vlastnosti obou jmenovaných, jaké se žádají od vývozní odrůdy. Stejně jako předešlé radí i Germersdorfskou v Německu mezi odrůdy, které nejvíce vynášejí a nejlépe snesou dopravu. Jest výborná k jídlu, lze ji spotřebovati na všeliký způsob úchovek, také jest velmi vábivá i pro trh. Jinak má špatné vlastnosti společné s jinými, že v době květu, ač kvete nejpozději z třešní, pozdními mrazy trpí však přece, ač ne tolik jako jiné, v létě, přijde-li suché počasí, opadáva mnoho plodů napolo vyvinutých a puká ve stavu zralém, přijdou-li deště.

Sázeti ji lze všude, kde mohou růsti třešně. Přednost dává lehké, třeba písčité, ač dostatečně vlhké, půdě, není-li však vláhy, spadnou větším dílem plody v podobné půdě. Výborně se daří v žluté, štěrkem hojně promíšené hlíně, těžká však, jílovitá jí podle sebraných zpráv nesvědčí, špatně prý v ní roste a plody padají. Ploditi začíná sice dosti brzo, hojně však plodí, až když stromy odrostou, pak plodíva i v nepříznivých letech hojně, nikdy přesprávně.

Stromy rostou z mládí velmi bujně, pěkně jehlancovitě do výše, rozvětvují se v mohutné koruny, jichž větve se později rozkládají a drobné dříví až visí.

Letorosty narůstají dlouhé a silné, jsou na slunečné straně hnědé, ve stínu nahnědle žlutavé; stříbřitá, tenká, odlupující se blána pokrývá spodní část letorostu hojněji, dále ke konci jen skvrnitě, takže hnědá barva jen sem tam proniká, drobné vyvstalé tečky jsou roztroušeny hojněji u spodu letorostu než k jeho konci, široce šedě obroubeny, takže letorost se jeví pestrým; také se však stává, že některé bývají pokryty zcela blanou.

Dlouze vejčítá, ostřeji zakončená oka více odstávají, mají hnědé šupiny a jsou na nízkých patkách, s třemi mohutnějšími žeběrky, která hluboko se táhnouce, letorost mírně hranatější.

Květní poupata jsou silněji vyvinuta, krátce vejčítá, mají hnědé šupiny a jsou shluklá v pěkné růžice a u spodu letorostu. (Viz obraz.)

Rašící lístky jsou nahnědlé, později, když vývoj ukončen, bývají až 160 mm dlouhé, 70 mm široké, dlouze vejčité, do špičky klínovitě zúžené, mají kraj hrubě, tupě dvojmo zubatý, zoubky ukončují maličké, háčkovité hroty, které dílem chybějí, řapíky mají as 30 mm dlouhé, rudé, žlázy na nich velké, lesklé, hned pod čepelí listu.

Příplodní lístky bývají menší, na obě strany stejně zúžené, řapíky mívají delší a žlázy na nich menší, kraj zoubkovaný drobněji a hustěji.

Kvete ze sladkých třešní téměř nejpozději ve větších chomáčích a vždy velice hojně; poupata v rozpuku jsou bílá, nanejvýše mívají zevní kraj plátku zarůžovělý, kalíšky mají zelené a přírudlé, květy miskovité, as 30 mm široké, z okrouhlých, lžičkovitých plátků tak sestavené, že druh druhá dosahuje. (Viz obraz.)

Připojený barevný obraz, zhotovený podle větve od p.v. zahr. Pařeza z Červených Peček, náležitě znázorňuje velikost, tvar i barvu. Jednotlivé plody byly až 9 g těžké, průměrem pak vážilo 10 kusů 75 g. Při větší úrodě neb z hubenější půdy bývají o něco menší, as 22 mm vysoké, 25·5 × 21·5 mm široké, okrouhle srdčité, k temeni jen o málo zúženější než ke stopce, jedna strana bývá mírně proláklá, druhá více stlačena, po této se táhne od stopky čára, která se končí rzivou, ze středu směrem k čáře posunutou jízvou v malé jamce, na temeni skoseném a tak zkulaceném, že plod na ně postavití nelze. Příčný průřez jeví se po jedné straně více stlačeným kruhem.

Bělavé, zelené, dílem i lehce zarudlé, 40—50 mm dlouhé stopky vězí v hlubokých, méně širokých, ke stlačeným stranám po kraji proláklých jamkách a připojují se až po třech na krátké, kostrbaté pastopky.

Pevná, lesklá slupka bývá tmavě rudohnědá, nezčerná úplně, bledší čárkovité píhy prosvítají nezřetelně slupkou jako sklem, mimoto jsou řídkce roztroušeny velmi jemné, zlatité, jen pod sklem zřetelné tečky po celém plodu.

Polotvrdá, tmavě rudá dužnina bleději prokvétá, obsahuje dosti hojně bleděrudé barvivé šťávy, chuť jest velmi příjemně kořenitá a navinule sladká.

Černý obraz znázorňuje velikosti plodu přiměřené pecky.

Uzrává mezi 16.—25. červencem a vydrží za příznivého počasí velmi dlouho na stromech, může-li býti chráněna proti ptactvu.

Bláha o ní napsal: Tato veliká, tmavá chrupka jest zcela způsobilá pro další. Výborná jakost, zraje v druhé polovici července. Strom roste bujně, tvoří mohutné koruny a jest velmi úrodný.

V zahradách Zemského pomologického ústavu v Troji ji chovají pod jménem Chrupavka Germersdorfská čís. 76 a doporučují ji k množení.

Popisy lze nalézt: „Moravské Ovoce“ čís. 86, Chrupavka Germersdorfská, „Handbuch der Obstkunde“ čís. 174, Germersdorfer grosse Kirsche, Thomas str. 22, Bigarreau-noir de Germersdorf. Dále se jí přiřkládají jména Bigarreau de Germersdorf, Mertsching's Sämling.

GERMERSDORFSKÁ – *Germersdorfer grosse Kirsche.* – *Bigarreau noir de Germersdorf.*